NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Fra projektidé til lancering (2017-2018)

Her kan du læse mere om projektet, og hvordan 'Værktøjskassen – støtte til et liv med demens' er blevet det koncept, som vi kender i dag.

Milepælsplan for projektet 2017-2019

- 2017: Afdækning af eksisterende materialer og målgruppers behov
- 2017-2018: Udvikling af koncept og pilotudgave af Værktøjskassen
- 2018: Afprøvning og tilpasning af pilotudgave
- 2019: Lancering og formidling.

2017: Afdækning af eksisterende materialer og målgruppers behov

For at afdække behovene hos målgruppen blev der nedsat et brugerpanel bestående af personer med demens og pårørende samt erfarne ressourcepersoner fra kommuner, regioner og frivillige organisationer, som løbende blev inddraget undervejs.

En behovsundersøgelse blandt Nationalt Videnscenter for Demens' kommunale netværksambassadører viste, at kommunerne lægger vægt på, at værktøjskassen:

- kan være med til at sikre mere ensartede tilbud i kommunerne
- kan tilpasses til individuelle behov hos mennesker med demens og de pårørende
- kan tilpasses lokale forhold
- er overskuelig og let at anvende samt let tilgængelig
- tager afsæt i erfaringer med eksisterende evidensbaserede rådgivnings-, undervisnings- og støtteprogrammer
- er tilgængelig i både en digital og i en fysisk udgave.

2017-2018: Udvikling af koncept og pilotudgave af Værktøjskassen

En indholdssynopsis blev udarbejdet på baggrund af behovsundersøgelsen, input fra brugerpanelet samt en gennemgang af eksisterende evidensbaserede rådgivnings-, undervisnings- og støtteprogrammer fra Danmark og udlandet. Herefter blev udviklingen af den første udgave (pilotudgaven) af Værktøjskassen sat i gang.

Pilotudgaven indeholdt seks manualer til undervisere:

- Diagnosen og tiden efter
- Livet med demens
- Livet med demens i eget hjem
- Livet med demens i plejebolig
- Samtalehjulet – version demens
- Samtalegruppe – Tiden efter diagnosen.

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Pilotudgaven indeholdt desuden følgende materialer til brug på kurser, i foredrag og til samtaler:

- Samtaleværktøj med tilhørende hjælpekort
- PowerPoints
- Links til relevante filmklip og videoforedrag
- Fakta-ark med kort information om demens
- Fem informationshæfter til pårørende
- Ny bog ('Min bog om hverdagen med demens') til personer med demens.

2018: Afprøvning og tilpasning af pilotudgave

I 2018 blev Værktøjskassens pilotudgave afprøvet i syv udvalgte kommuner og på en hukommelsesklinik. Deltagere i pilotafprøvningen var Viborg, Esbjerg, Hillerød, Næstved, Jammerbugt, Haderslev og Aalborg kommune samt Hukommelsesklinikken i Viborg.

Forud for selve afprøvningen deltog fagpersoner fra de syv kommuner og hukommelsesklinikken på to læringsseminarer, hvor de fik introduktion til værktøjskassens indhold og metoder og blev instrueret i pilotafprøvningen, der foregik over otte uger. Afprøvningen blev tilpasset ud fra en dialog om de lokale behov og erfaringer.

Pilotafprøvningen blev gennemført som en kvalitetssikringsproces ved hjælp af *Gennembrudsmetoden*.

For at fremme implementering og den fremtidige forankring besluttede de syv kommuner og Hukommelsesklinikken selv, hvilke dele af Værktøjskassen det ville være interessant og relevant at arbejde med i afprøvningsfasen i forhold til deres aktuelle praksis.

De syv kommuner og hukommelsesklinikken gennemførte og afprøvede i alt:

- Fire kurser for personer med demens og pårørende
- To kurser alene for pårørende
- En samtalegruppe for personer med let til moderat demens
- 47 samtaler med personer med demens og pårørende ved brug af samtaleværktøj.

Undervejs i pilotafprøvningen modtog kommunerne og hukommelsesklinikken projektstøtte i form af faglig sparring.

Evalueringsseminar

Pilotafprøvningen blev evalueret og alle involverede fagpersoner blev inviteret til et afsluttende evalueringsseminar. Ved seminariet udvekslede deltagerne erfaringer, og projektlederen fik afdækket forbedringspotentialer og samlet konkrete forslag til rettelser.

I evalueringen blev der kun anvendt data og erfaringer fra brugerpanelet og de syv kommuner, da det pga. sygdom ikke var muligt at indhente data fra hukommelsesklinikken.

2019: Lancering og formidling

På baggrund af erfaringerne i pilotafprøvningen, blev Værktøjskassens indhold tilpasset: I januar 2019 blev den endelige version af 'Værktøjskasse – støtte til et liv med demens' produceret og lanceret ved tre temadage i København, Odense og Aalborg.

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Værktøjskassen er trykt i et begrænset oplag på 500 stk., som er uddelt gratis til kommuner og hukommelsesklinikker samt organisationer og uddannelsesinstitutioner ifølge en fordelingsnøgle.

Alle Værktøjskassens materialer kan downloades gratis eller købes i trykt udgave i webshoppen.

Positive evalueringer efter lancering

Værktøjskassen blev lanceret i januar måned ved tre temadage, hvor i alt 360 interesserede deltagere mødte op.

Godt 70 % af deltagerne besvarede efterfølgende et evalueringsskema og heraf fremgår det, at:

- 96 % synes, at det faglige indhold var enten 'meget tilfredsstillende' eller 'tilfredsstillende'.
- 96 % synes, at temadagen var enten 'meget relevant' eller 'relevant' for deres daglige praksis.
- 89 % blev i 'høj grad' eller i 'nogen grad' inspireret til at tage Værktøjskassen i brug og påbegynde kurser, rådgivning eller grupper i egen kommune.
- 90 % svarede, at de 'har eller måske har' planer om at udvikle tilbud med afsæt i Værktøjskassen i egen kommune/region.

Mange bemærkede desuden vigtigheden af at få udleveret en fysisk værktøjskasse.

Formidling om 'Værktøjskassen – støtte til et liv med demens'

Ud over de tre gratis lanceringsdage i København, Odense og Aalborg i januar 2019 er Værktøjskassen bl.a. blevet formidlet her:

- DR P1 Orientering, hvor en af forfatterne i projektgruppen og en fagperson fra Esbjerg Kommune deltog i et interview (24. januar 2019)
- Præsentation for 68 deltagere ved Nationalt Videnscenter for Demens' netværksmøde for kommunale demensambassadører (14. marts 2019)
- Præsentation ved regionale demensnetværksmøder efter aftale (forår 2019)
- Symposium ved DemensDagene (24. maj 2019)
- To forskellige 2-dages kurser for undervisere (juni og august 2019)
- Hjemkøbskurser 1-2 dages varighed (2019)
- Artikel i Nationalt Videnscenters årsmagasin (maj 2019).

Sikring af fremtidig drift og udvikling

Nationalt Videnscenter for Demens varetager drift af hjemmesiden og opdatering af Værktøjskassens materialer.

Nationalt Videnscenter for Demens arbejder videre med implementering og udvikling af Værktøjskassen.

Senest opdateret: 04. september 2020